

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра лісового господарства**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИМ ВИРОБНИЦТВОМ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	Н4 Лісове господарство
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Лісове господарство
ТИП ДИСЦИПЛІНИ	Обов'язкова компонента
МОВА НАВЧАННЯ	Українська

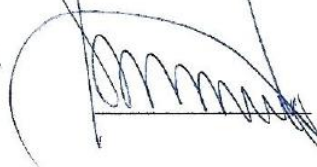
Біла Церква
2025

Робоча програма з навчальної дисципліни «Управління лісгосподарським виробництвом» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Н4 «Лісове господарство» / Укладач В.Г. Мазепа. Біла Церква: БНАУ, 2025. 16 с.

Розробник: В.Г. Мазепа, д-р. с.-г. наук, професор

Робочу програму затверджено на розширеному засіданні кафедри лісового господарства
(Протокол № 14 від 07 липня 2025 р.)

Завідувач кафедри лісового господарства,
професор

Василь ХРИК

Гарант ОП, доцент

Світлана ЛЕВАНДОВСЬКА

Схвалено науково-методичною комісією агробіотехнологічного факультету
(Протокол № 4 від 21 липня 2025 р.)

Голова науково-методичної комісії,
професор

Леся КАРПУК

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	4
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ Н4 «ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	6
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
7.1. Лекції	7
7.2. Практичні заняття	8
7.3. Самостійна робота	9
7.4. Індивідуальні навчально-дослідні та групові завдання	10
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	11
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	11
10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	12
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	12
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	13
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	14

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025–2026 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Управління лісогосподарським виробництвом» для денної форми навчання виділено всього 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 28 годин (лекції – 14, практичні заняття – 14), самостійна робота студентів – 62 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина	Основна	
		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: Н4 Лісове господарство	1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – реферативного характеру		Семестр	
		1-й	1-й
Загальна кількість академічних годин – 90		Лекції	
	14 год.	2 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1/1 самостійної роботи студента – 4	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	Практичні	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		62 год.	84 год.
		Підсумковий контроль: екзамен	

Метою навчальної дисципліни «Управління лісогосподарським виробництвом» є вивчення системного підходу в управлінні виробництвом, опанування організаційним, функціональним і посадовим регламентуванням на підприємствах лісового господарства, оцінювання особистих і ділових якостей працівників, вироблення творчого підходу до обґрунтування і прийняття управлінських рішень з урахуванням особливостей і специфіки лісогосподарського виробництва.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основний освітній компонент «Управління лісогосподарським виробництвом» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час освоєння навчальних дисциплін освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ Н4 «ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

ІК. Здатність розв'язувати практичні проблеми і складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового та мисливського господарства.

ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.

СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства.

СК 5. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах.

СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

ПРН 4. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

ПРН 5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

ПРН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов.

ПРН 10. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань лісового господарства та дотичних проблем до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління та його особливості в лісовому господарстві.

Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Структура управління лісовим господарством України.

Тема 1.2. Управління як наука. Особливості управління лісогосподарським виробництвом.

Тема 1.3. Цілі, функції та принципи управління виробництвом.

Тема 1.4. Методи управління.

Змістовий модуль 2. Кадрове, інформаційне та науково-технічне забезпечення лісогосподарського виробництва.

Тема 2.1. Personnel in the management system.

Тема 2.2. Інформаційне забезпечення управління.

Тема 2.3. Підготовка, прийняття та реалізація управлінських рішень.

6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління та його особливості в лісовому господарстві.												
Тема 1.1	10	2	2	–	3	3	11	1	1	–	5	5
Тема 1.2	10	2	2	–	3	3	11			–	5	5
Тема 1.3	10	2	2	–	3	3	11	1	1	–	5	5
Тема 1.4	12	2	2	–	4	4	11			–	5	5
Разом за модуль 1	42	8	8	–	13	13	44	2	2	–	20	20
Змістовий модуль 2. Кадрове, інформаційне та науково-технічне забезпечення лісогосподарського виробництва.												
Тема 2.1	16	2	2	–	6	6	15	-	1	–	7	7
Тема 2.2	16	2	2	–	6	6	15			–	7	7
Тема 2.3	16	2	2	–	6	6	16	-	1	–	7	9
Разом за модуль 2	48	6	6	–	18	18	46	-	2	–	21	23
Всього годин	90	14	14	–	31	31	90	2	4	–	41	43

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління та його особливості в лісовому господарстві.	
1.1. Структура управління лісовим господарством України Принципи академічної доброчесності. Розміщення лісогосподарського виробництва. Загальна схема структури управління лісовим господарством держави. Види лісогосподарських підприємств. Сутність управління. Поняття і сутність структури управління, її залежність від місії, цілей, складу і структури виробництва базових підприємств галузі лісового господарства. Типи структур управління.	2
1.2. Управління як наука. Особливості управління лісогосподарським виробництвом Поняття системи та системного підходу. Управління як наука. Зміст курсу, його роль та зв'язок з іншими навчальними дисциплінами. Особливості управління лісогосподарським виробництвом. Розвиток управління як суспільної практики й теорії.	2
1.3. Цілі, функції та принципи управління виробництвом Цілі та їхнє значення в управлінні. Поняття, сутність та класифікація функцій управління. Загальні або основні функції управління. Конкретні або спеціальні функції управління. Зміст функцій управління на різних рівнях системи управління. Централізація й децентралізація функцій управління.	2
Тема 1.4. Методи управління Поняття і роль методів управління. Система методів управління. Адміністративні методи управління. Економічні методи управління. Соціально-психологічні методи управління.	2
Разом за змістовий модуль 1	8
Змістовий модуль 2. Кадрове, інформаційне та науково-технічне забезпечення лісогосподарського виробництва.	
2.1. Personnel in the management system Класифікація кадрів (персоналу) за категоріями. Роль керівника в системі управління. Вимоги до системи якостей керівника. Підбір і розстановка кадрів. Професійна підготовка кадрів в галузі лісового господарства. Вимоги до спеціалістів лісового господарства. Кадрова політика.	2
2.2. Інформаційне забезпечення управління Суть інформації та її роль в управлінні. Поняття і сутність діалогу. Комунікації в системі управління. Комунікаційний процес, його основні елементи. Вимоги до інформаційного забезпечення	2

управління.	
2.3. Підготовка, прийняття та реалізація управлінських рішень. Природа прийняття рішень. Сутність управлінського рішення, його місце та роль у процесі підготовки, прийняття та реалізації управлінських рішень. Порядок підготовки, прийняття та реалізації управлінських рішень. Управлінський досвід та його значення у формуванні компетентності керівника. Класифікація управлінських рішень. Вимоги до якостей управлінського рішення.	2
Разом за змістовий модуль 2	6
Усього	14

7.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління та його особливості в лісовому господарстві		
1	Вивчення виробничої структури та розробка структури управління базового підприємства (філії) галузі лісового господарства	2
2	Аналіз кваліфікаційних характеристик працівників підприємств галузі лісового господарства України, та самооцінка власної готовності до роботи на посадах	2
3	Розробка посадових інструкцій для первинних посад, на які заступають випускники спеціальності 205 «Лісове господарство» з ОКР «Магістр»	2
Разом за змістовий модуль 1		6
Змістовий модуль 2. Кадрове, інформаційне та науково-технічне забезпечення лісогосподарського виробництва		
4	Оцінка ділових якостей персоналу, атестація працівників в підприємствах галузі лісового господарства України та її юридичні наслідки	2
5	Документаційне забезпечення управління та ознайомлення з техніко-економічними документами, які використовуються в управлінні лісогосподарським виробництвом	2
6	Ознайомлення з типологією особистостей людини й визначення власного типу особистості та своїх схильностей до певних видів професійної діяльності	2
7	Документаційне забезпечення управління та ознайомлення з переліком і формами документів, які використовуються в управлінні лісогосподарським виробництвом.	2
Разом за змістовий модуль 2		8
Всього		14

7.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління та його особливості в лісовому господарстві		
1	Характеристики типів особистості	6
2	Теорія і мистецтво управління. Розвиток управління виробництвом як науки.	6
3	Стиль керівництва менеджера. Дуглас Мак-Грегор та його «Теорія Х» і «Теорія У».	6
4	Основні управлінські наукові школи і підходи двадцятого століття, які значимо вплинули на розвиток теорії управління виробництвом.	6
5	Адміністративні принципи менеджменту Анрі Файоля.	6
6	Перелік техніко-економічної документації, яка використовується для забезпечення управління лісогосподарським виробництвом на рівні лісництва.	6
7	Техніко-економічної документація, яка використовується для забезпечення управління лісогосподарським виробництвом на рівні філії.	6
Разом за змістовий модуль 1		42
Змістовий модуль 2. Кадрове, інформаційне та науково-технічне забезпечення лісогосподарського виробництва		
8	Принципи управління лісами на засадах сталого розвитку	4
9	Кваліфікаційні вимоги до працівників лісового господарства.	4
10	Порядок проведення атестації працівників в підприємствах лісового господарства України.	4
11	Кадрове діловодство в підприємстві	4
12	Соціальна відповідальність і етика в менеджменті.	5
13	Перелік і форми техніко-економічних документів, якими забезпечується управління лісогосподарським виробництвом.	6
14	Адміністративне діловодство в базових підприємствах галузі лісового господарства.	5
15	Аналіз типових виробничих ситуацій, порядок підготовки.	6
16	Управління НТП, якістю праці та продукції, вдосконалення управління виробництвом в галузі лісового господарства.	6
17	Стратегічне управління підприємством.	6
Разом за змістовий модуль 2		50
Всього годин		92

7.4. Індивідуальні навчально-дослідні та групові завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) виконується здобувачем у вигляді презентації та пояснювальної записки. Презентація має містити не менше 15–20 слайдів. До презентації додається пояснювальна записка обсягом 5–7 с. формату А4, в якій є вступ (0,5–1 с.), основна та заключна частини, також додається перелік електронних ресурсів, з використанням яких було зроблено презентацію. Розкриття питання, кількість слайдів, якість тексту та ілюстрацій, новизна, логічність викладення матеріалу оцінюється максимально в 5 балів. Максимальна кількість балів, яку отримує здобувач за оформлення пояснювальної записки становить 5 балів, при цьому враховуються кількість сторінок, наявність структурних частин (вступ, основна, узагальнення), наявність переліку електронних ресурсів, логічність викладення матеріалу. Захист відбувається в усній формі прилюдно під час практичних занять в групі.

Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Поняття, зміст функцій управління та їхня класифікація.
2. Централізація й децентралізація функцій управління.
3. Сутність місії галузі лісового господарства.
4. Концептуальні проблеми галузі лісового господарства України на сучасному етапі її історичного та суспільного розвитку.
5. Загальна схема структури управління галуззю лісового господарства України. Ступені управління лісовим господарством в Україні.
6. Чому підприємство вважається основною ланкою системи управління лісовим господарством?
7. Поняття складу виробництва та виробничої структури підприємства. Їх залежність від місії підприємства.
8. Охарактеризувати склад виробництва ДП «Ліси України». Назвати виробничі підрозділи ДП «Лісове господарство».
9. Структура управління лісогосподарського підприємства на прикладі надлісництва за місцем проживання.
10. Типи структур управління.
11. Пояснити сутність та відобразити схематично лінійний, лінійно-штабний, лінійно-функціональний та матричний тип структури управління.
12. Класифікація методів управління.
13. Система методів управління, комплексний характер їх використання.
14. Методологія управління лісовим господарством на еколого-економічних засадах.
15. Міжособові взаємини і стосунки у трудовому колективі.
16. Психологія організаторської діяльності керівника, його стиль управління.
17. Формальні та неформальні групи. Їх роль у структуруванні колективу підприємства.
18. Лідерство та його роль у структуруванні колективу.

19. Номінальний та фактичний лідер колективу (лісництва).
20. Соціальні аспекти управління та їх специфіка у філії (на прикладі лісогосподарського підприємства за місцем проживання).
21. Правове регулювання та забезпечення управління.
22. Роль і значення кадрів в системі управління лісовим господарством.
23. Категорії управлінських кадрів.
24. Роль керівника в системі управління.
25. Вимоги до системи якостей керівника.
26. Методи оцінки особистих і ділових якостей працівників.
27. Організація праці персоналу.
28. Атестація працівників. Основні положення, порядок і правові наслідки атестації.
29. Мета, наслідки оцінки якостей працівника.
30. Методи оцінки якостей працівника.
31. Сутність відкритої та закритої кадрової політики.
32. Суть інформації та її роль в управлінні виробництвом.
33. Сутність управлінського рішення, його місце, роль та значення в процесі управління виробництвом.
34. Аналіз виконаного рішення та накопичення управлінського досвіду.
35. Класифікація управлінських рішень.
36. Вимоги до управлінських рішень.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі навчання використовуються методи навчання: інформаційно-рецептивний: лекції, лекції-бесіди, дискусії, презентації, консультації; репродуктивний, дослідницький: практичні заняття, індивідуальні та групові науково-дослідні завдання, написання есе.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з освітнього компонента включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувачів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді, самостійні та практичні роботи.

Результати поточного (практичні заняття, усі види самостійної роботи) і рубіжного (модульного) контролів оцінюються за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень за усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються здобувачу вищої освіти за виконання модульної контрольної роботи.

Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до

розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, модульний контроль – 10.

За умови повного виконання навчального навантаження та отримання здобувачем не менше 60 балів, його допускають до підсумкового контролю – іспиту. Максимальна кількість балів, яку отримує здобувач на іспиті – 30 балів.

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ

Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані практичні роботи, командні та індивідуальні проєкти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Основними видами самостійної роботи є: підготовка фахових доповідей, презентацій, рефератів, есе, участь у командних проєктах.

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де БПК – бали з поточного контролю;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок;

k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «залік»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводять у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичн і заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал
іспит	30	30	10	30	100

Оцінювання з навчальної дисципліни здійснюють за результатами поточного, рубіжного і підсумкового контролів (іспиту). Завдання поточного і рубіжного контролів сумарно оцінюють в інтервалі 0–70 балів (включно), а завдання, що виносяться на іспит – 0–30 балів (включно).

Загальна кількість балів за роботу впродовж семестру округлюється до найближчого цілого числа. Здобувачів вищої освіти ознайомлюють з набраними ними балами до початку екзаменаційної сесії.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою
		іспит
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
75–81	C	
64–74	D	
60–63	E	Задовільно
35–59	FX	
		Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Технічні засоби:

1. Мультимедійне обладнання (проектор EPSON EB-E350 (2020 р.), екран проєкційний, ноутбук Lenovo V15-IIL (82C50057RA) (2020).
2. Програмне забезпечення: *Microsoft Office, Microsoft PowerPoint, Excel*; доступ до мережі *Інтернет*, баз *Scopus, Web of Science*.
3. Навчальні та навчально-методичні матеріали в системі Moodle.

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників – 1 шт.
3. Нормативна документація з управління лісгосподарським виробництвом.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 3. «Лісове господарство і пов'язані з ним послуги». Державне агентство лісових ресурсів України. «УКРДІПРОЛІС». К., 2013. 106 с. (<https://ekadrovik.expertus.com.ua/npd-doc?npid=18087>).
2. Дяків О.П., Коцур А.С., Островерхов В.М., Надвиничний С.А., Шкільняк М.М., Шушпанов Д.Г. Менеджмент персоналу : навч.-методич. посіб. / за заг. ред. М. М. Шкільняка. Тернопіль. 2022. 280 с. (<https://surl.li/dvhtbn>).
3. Мазепа В.Г., Кімейчук І.В. Біла Управління лісогосподарським виробництвом: методичні рекомендації для виконання практичних робіт здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності Н4 «Лісове господарство». Церква, 2025. 56 с. (Наукова бібліотека БНАУ).
4. Рибак В.О., Рябченко В.І. Управління лісогосподарським виробництвом: навчальний посібник. К., Фітосоціоцентр, 2014. 470 с. (Наукова бібліотека БНАУ).
5. Сенько Є.І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства: навч. посібник. К., Знання, 2012. 487 с. (<https://surl.lu/eyvuww>).
6. Хрик В.М., Мазепа В.Г., Кімейчук І.В., Левандовська С.М., Ситник О.С. Сталий розвиток лісового господарства: навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Н4 «Лісове господарство». Біла Церква. «ФОП Середняк Т.К.». 2025. 288 с. (<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/14089>).

Допоміжна література

1. Бондар В.Н. Організаційно-правові механізми управління лісогосподарським виробництвом на засадах ринкової економіки. *Агросвіт*. 2020. № 13–14. С. 111–120. (<https://surl.lt/njxzyu>).
2. Галузева угода між Державним агентством лісових ресурсів України і Профспілкою працівників лісового господарства України. URL: http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article;jsessionid=F8963447B55C11E4BE262437F0105001.app1?art_id=174824&cat_id=32888.
3. Класифікатор професій ДК 003:2010. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>.
4. Лісовий Кодекс України (Затверджено постановою Верховної Ради України № 3853-12 від 21.01.94 р. із останніми змінами від 08.04.2012 р.). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.
5. Мельниченко О.А. Лісове господарство як об'єкт державного управління. *Теорія та практика державного управління*. 2015. Вип. 3(50). С. 24–30. (http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2015_3_7).

6. Постанова Кабінету Міністрів України "Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики" від 03 листопада 2010 року № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text>.

7. Про схвалення Державної стратегії управління лісами України до 2035 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1777-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-derzhavnoyi-strategiy-a1777r>

8. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

9. Стандарт ТОВ «Лісова сертифікація» для сертифікації системи лісоуправління на відповідність Принципам і Критеріям FSC для України (FC-STD-02) URL: http://fcert.ru/i/misc/FC-STD-02-V1-2_Стандарт_лісоуправління_UKR.pdf.

10. Тимчасові стандарти NEPCon для оцінки ведення лісового господарства в Україні (версія від 19 грудня 2014 р.) URL: <http://www.nepcon.net/sites/default/Files/FSC/FM/NEPCon-interim-standarts/NEPCon-InterimFM-Standard-Ukraine-UKR-19Dec2014.pdf>.

11. Хорошко О.В. Сучасний стан системи управління державними лісогосподарськими підприємствами та шляхи її удосконалення. 2021. Вип. № 24. *Економіка та суспільство*. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-49>.

12. Хрик В.М., Кімейчук І.В., Мазепа В.Г., Ситник О.С. Управлінська структура та організаційно-економічна характеристика філії «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України». *Вісник Малинського фахового коледжу*. Вип. 3. 2024. С. 124–138. <https://doi.org/10.62466/2786-9350-2024-3-4>.

Адреси сайтів в INTERNET

1. Архів наукових журналів і книг. JSTOR. URL: <https://www.jstor.org/>.

2. База даних для академічних статей і журналів, включаючи лісову педагогіку Taylor & Francis Online. URL: <https://www.tandfonline.com/>.

3. База даних для наукових статей та рецензій Web of Science. URL: <https://www.webofscience.com/>.

4. База даних наукових статей і рецензій Scopus. URL: <https://www.scopus.com/>.

5. Відкритий доступ до статей і досліджень з екології. BMC Ecology. URL: <https://bmcecol.biomedcentral.com/>.

6. Дослідження, статті та інші академічні ресурси. URL: <https://3.academia.edu/>.

7. Доступ до наукових статей і досліджень. National Center for Biotechnology Information (NCBI). URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/>.

8. Лісова опікунська рада. Forest Stewardship Council. URL: <https://ic.fsc.org/index.htm>.

9. Методи мотивації співробітників: чому «батіг і пряник» більше не працює. URL: <https://hurma.work/blog/06-2021-metody-motyvacziyi-spivrobitnykiv-chomu-batig-i-pryanik-bilshe-ne-praczuuye/>.
10. Наукова бібліотека Білоцерківського НАУ. URL: <https://library.btsau.edu.ua/>.
11. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
12. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>.
13. Платформа для академічних публікацій та статей у вільному доступі. ResearchGate. URL: <https://www.researchgate.net/>.
14. Платформа для відкритого доступу до журналів з різних наукових напрямів. Open Access Journals. URL: <https://www.openaccessjournals.com/>.
15. Платформа для доступу до наукових публікацій і книг. SpringerLink. URL: <https://link.springer.com/>.
16. Пошук наукових статей та монографій. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>.
17. Ресурс для освітніх матеріалів і досліджень. ERIC (Education Resources Information Center). URL: <https://eric.ed.gov/>.
18. Ресурс для пошуку статей і журналів з відкритим доступом. Directory of Open Access Journals (DOAJ). URL: <https://doaj.org/>.
19. Сталій розвиток лісового господарства в Україні. URL: <http://sfmu.org.ua/ua/forestcertification>.
20. Український центр підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів лісового господарства «Укрцентркадриліс». URL: <http://kadrlis.com.ua/golovna.html>.
21. FSC around the world. URL: <http://www.fsc.org/>.
22. FSC Ukraine. URL: <https://ua.fsc.org/ua-ua>.
23. Ministerial conferences on the Protection of Forests in Europe. URL: http://foresteurope.org/ministerial_conferences.
24. Programme for the Endorsement of Forest Certification. URL: <http://www.pefc.org>.